

Sygn. akt V U 174/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2020 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o rekompensatę z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 7 lutego 2019 r.

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 7 lutego 2019 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy M. B. prawo rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Regina Stępień

Sygn. akt V U 779/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 7 lutego 2019r. znak: (...) przyznał M. B. prawo do emerytury w wieku powszechnym i jednocześnie odmówił mu prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, iż ubezpieczony nie spełnił przesłanek do przyznania rekompensaty, albowiem wobec wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach nie udowodnił żadnego takiego okresu. Decyzję tę organ rentowy wydał w oparciu o art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wskazał, iż do okresów takiej pracy nie zaliczył wnioskodawcy zatrudnienia:

- od 1 grudnia 1978r. do 30 kwietnia 1990r. w (...) Zakład (...) w L.

- od 16 marca 1995r. do 30 listopada 1998r. w Spółdzielni (...)w L.

Odwołanie od tej decyzji wniósł M. B.. Domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do rekompensaty. Podniósł, iż decyzja organu rentowego jest błędna bowiem do okresów pracy w szczególnych warunkach winno zostać mu uwzględnione: oba kwestionowane okresy zatrudnienia. W okresie zatrudnienia w (...) wykonywał prace spawacza/montera konstrukcji stalowych, zaś w (...) prace spawacza. Ponadto wskazywał, iż ma jeszcze inne okresy pracy w szczególnych warunkach. Przy czym na rozprawie w dniu 10 czerwca 2020r. (k. 32 – 00:56:06 i 01:01:33) wskazał, iż domaga się uwzględnienia jako okresów pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia od 1 grudnia 1978r. do 30 kwietnia 1990r. oraz od 16 marca 1995r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu powołał te same okoliczności, które zostały wskazane w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca M. B. urodził się (...) Ma prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym od 1 stycznia 2019r.

W dniu 14 stycznia 2019r. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury i rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach rekompensaty. Skarżoną decyzją organ rentowy przyznał mu prawo do emerytury w wieku powszechnym i odmówił mu prawa do rekompensaty.

/bezsporne, a nadto dokumenty z akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy/

M. B. ma wykształcenie podstawowe. Uzyskał podstawowe uprawnienia spawalnicze w zakresie spawania elektrycznego w dniu 15 marca 1973r., potem je podwyższał przechodząc kolejne szkolenia w dniu 5 maja 1977r., 12 czerwca 1979r., 31 grudnia 1980, 3 marca 1981

Był zatrudniony:

1) od 1 grudnia 1978r. do 3 listopada 1990r. w (...) w L. na (...) na stanowisku spawacza, przy czym w okresie od 1 maja 1990r. do 2 listopada 1990r. miał udzielony urlop bezpłatny.

Wykonywał w okresie tego zatrudnienia prace spawacza elektrycznego i gazowego przy związane z przeprowadzaniem remontów urządzeń i konstrukcji stalowych na oddziałach produkcyjnych (wydziale pieców szybowych pieców anodowych przygotowania wsadu, elektrolizy, suszarni koncentratu. odstożników, zbiorników namiarowych) oraz zajmował się (...). Prace te odbywały się podczas normalnej pracy, w ruchu ciągłym danego oddziału.

Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z tytułu pracy w szczególnych warunkach miał dodatkowy urlop w wymiarze 10 dni w roku, dodatek szkodliwy, posiłki regeneracyjne.

2) od 16 marca 1995r. do 30 listopada 1998r. w (...) w L. na stanowisku spawacza- montera konstrukcji stalowych.

Zakład ten specjalizował się w wykonywaniu konstrukcji stalowych dla zakładów przemysłowych. Wnioskodawca Wykonywał w tym okresie prace polegające na spawaniu konstrukcji stalowych. Były one cięte, składane a następnie montowane i spawane na warsztacie tego zakładu. Wnioskodawca wykonywał prace spawalnicze przy wykonywaniu tych konstrukcji. Przygotowanie konstrukcji do spawania poprzez cięcie elementów, ich składanie i montowanie należało do ślusarzy, ślusarzy monterów.

Takie prace spawalnicze wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

/dowody:

akta osobowe:

- z (...) – umowa o pracę z 28.03.1978r., z 11.04.1978r., 1.12.1978r., opinia z 15.11.1979r., angaże, protokół egzaminacyjny z 17.04.1978r., świadectwa pracy, świadectwo pracy w szczególnych warunkach, kwestionariusz, ksero książeczki spawacza, ksero zaświadczenia nr 670/B/1 i z 31.12.1980r., skierowanie na kurs z 23.02.1978r., pochwała z 19.09.1980r., inf. o zaliczeniu do I kategorii zatrudnienia z 7.02.1983r.

- z B.: kwestionariusz k.1, podanie k.3, ksero książeczki spawacza . k.12-14, zaświadczenie k.16, 22, umowa o pracę k.29, 35, wnioski o przeszerogowanie k. 30, angaże, zaświadczenie o pracy w szczególnych warunkach k. 66, świadectwo pracy k.68

- akta ZUS: świadectwa pracy

- e-protokół z 10 czerwca 2020r. (k.31-33):

a) zeznania świadków: E. J. – 00:05:49-00:13:33

M. P. – 00:13:33-00:21:07

A. P. – 00:21:07-00:29:26

B. W. 00:29:26-00:37:55

b) wyjaśnienia wnioskodawcy: 00:37:55-01:01:33/.

Sąd zważył:

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.jedn.: Dz.U. z 2015.965 ze zm.), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

W myśl art. 23 cyt. ustawy, ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę. Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

Rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury (a w niniejszej sprawie – prawo do rekompensaty), ustala się na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.8.43 ze zm.). Rozporządzenie to stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia (§ 1 ust. 1). Z kolei w myśl § 2 ust. 1 tego rozporządzenia – okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W rozpoznawanej sprawie kwestią sporną było, czy wnioskodawca posiada co najmniej 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach uprawniający go do rekompensaty w myśl cyt. wyżej przepisów ustawy o emeryturach pomostowych.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu – w szczególności zawarte w aktach osobowych dokumenty (szczegółowo opisane w części ustaleń faktycznych) w powiązaniu z zeznaniami świadków: E. J., M. P., A. P. i B. W. i wyjaśnieniami wnioskodawcy – jednoznacznie wskazał, iż na uznanie, że wnioskodawca spełnia warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Należy bowiem jako takie uznać okres zatrudnienia wnioskodawcy w:

- od 1 grudnia 1978r. do 30 kwietnia 1990r. (do momentu urlopu bezpłatnego) (**11 lat, 4 miesiące i 28 dni**) w (...) Zakład (...) ((...)) w L. na Wydziale (...) na stanowisku spawacza. Wykonywał bowiem w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace szczególne ujęte w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - Wykazie A, dziale XIV poz. 12 i 25 tj. prace spawalnicze i bieżącą konserwację agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu ciągłym, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (tu przy produkcji miedzi Wykaz A, dział III poz. 37)

- od 16 marca 1995r. do 30 listopada 1998r. (3 lata, 8 miesięcy i 15 dni, po odliczeniu 33 dni okresów nieskładkowych po 14.11.1991r.: **3 lata, 7 miesięcy i 3 dni**) w Spółdzielni (...)w L. na stanowisku spawacza-montera konstrukcji stalowych. W tym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy ujęte w . Wykazie A, dziale XIV, poz. 12 tj. prace spawalnicze.

Takie prace spawalnicze wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Łącznie jest to okres **15 lat i 1 dzień**. Wnioskodawca ma wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach.

Dlatego też w rozpoznawanej sprawie były podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji, i ustalenie, iż wnioskodawcy przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wobec czego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

Stosownie do treści art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, sąd orzekając o prawie do emerytury lub jej wysokości ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Z uwagi na okoliczność, iż w niniejszej sprawie ustalenie prawa do rekompensaty wnioskodawcy możliwe było dopiero na etapie postępowania sądowego, w oparciu m. in. zeznania świadków i analizę akt osobowych - sąd nie obciążył organu rentowego odpowiedzialnością za opóźnienie w ustaleniu wysokości emerytury wnioskodawcy i orzekł jak w pkt II wyroku.

Regina Stępień